Universitets- och högskolerådet

# Utbildningar i de nationella minoritetsspråken och -kulturerna 2026

**Siffror från UHR nr 2026:2**

– en publikationsserie baserad på siffror om olika aspekter av den verksamhet som Universitets- och högskolerådet ansvarar för.

**Kontaktperson:** Jenny Lindström

ISBN 978-91-7561-157-0

Universitets- och högskolerådet, 2026-10-23

Diarienummer 4.3.1-00180-2026

uhr.se

# Utbildningar i de nationella minoritetsspråken och -kulturerna 2026

- 2026 ökade antalet sökande för alla minoritetsspråk och -kulturer jämfört med 2025.
- Antalet antagna ökade för utbildningar kopplade till de judiska, tornedalska och romska minoriteterna.
- En majoritet av utbildningarna gavs på distans.
- En majoritet av de antagna var kvinnor.
- Ungefär hälften av de antagna var 35 år och äldre.

Universitets- och högskolerådet (UHR) har i uppdrag att främja de nationella minoriteternas rättigheter och de nationella minoritetsspråken inom högre utbildning. UHR tar varje år fram statistik för utbildningar med koppling till Sveriges nationella minoriteter och nationella minoritetsspråk på universitet och högskolor i Sverige. Läs mer om hur statistiken har tagits fram under ”om statistiken”. Här sammanfattas utbildningsutbudet och antagningsstatistiken för 2026. I skriften ingår även tabeller över utbud, sökande[1] och antagna per minoritetsspråk och -kultur. Tabellerna avser statistik för de senaste fem åren.

## Utbildningar, sökande och antagna

Den allra största delen av utbildningarna var fristående kurser på grundnivå. En majoritet, hela 91 procent, gavs som distansutbildningar. Distansutbildningar möjliggör att fler kan läsa utbildningarna och ger de som studerar större flexibilitet i att kunna kombinera studierna med andra sysselsättningar.

Flertalet av utbildningarna gavs vid de fyra lärosäten som har särskilda regeringsuppdrag att tillhandahålla utbildningar på nationella minoritetsspråk: Umeå universitet för meänkieli och samiska,[2] Stockholms universitet för finska,[3] Södertörns högskola för romani chib[4] och Lunds universitet för jiddisch[5]. Utbildningar gavs även vid Göteborgs universitet, Högskolan Dalarna, Mittuniversitetet och Uppsala universitet.

[1] En sökande kan både söka och antas till fler än en utbildning inom ämnet.
[2] Regeringen (2025), *Regleringsbrev för budgetåret 2026 avseende Umeå universitet*, särskilda åtaganden.
[3] Regeringen (2026), *Regleringsbrev för budgetåret 2026 avseende Stockholms universitet*, särskilda åtaganden.
[4] Regeringen (2025), *Regleringsbrev för budgetåret 2026 avseende Södertörns högskola*, särskilt åtagande.
[5] Regeringen (2026), *Regleringsbrev för budgetåret 2026 avseende Lunds universitet*, särskilda åtaganden.

2026 ökade antalet sökande inom alla minoritetsspråk- och kulturer jämfört med 2025. Inom utbildningar kopplade till de judiska, tornedalska och romska minoriteterna ökande även antalet antagna. Det förefaller således finnas ett ökat intresse för dessa utbildningar. Att antal antagna inte ökat till utbildningar inom alla minoritetsspråk och -kulturer kan bero på att studenterna antas till andra högre prioriterade alternativ och därför stryks från kursen. Det kan också bero på att de väljer att inte tacka ja till den utbildningsplats som de fått i urval 1. I vissa enstaka fall, kan det vara så att antalet sökande överstiger antalet tillgängliga platser och studenterna på grund av det inte erbjuds en plats på utbildningen. Två kurser har även ställts in efter sista anmälningsdag.

En majoritet av de antagna, 69 procent, var kvinnor. Ungefär hälften av de antagna var över 35 år.

I sammanställningen har utbildningarna grupperats efter vilken nationell minoritet eller vilket nationellt minoritetsspråk de har koppling till.

## Jiddisch och judaistik

För första gången under de senaste fem åren fanns det ett program i utbildningsutbudet kopplat till jiddisch. Det var ett masterprogram: *Litteratur - kultur – medier*. Programmet har nio olika inriktningar, varav en är jiddischlitteratur. Majoriteten av utbildningarna gavs vid Lunds universitet, men det fanns även utbildningar vid Göteborgs universitet, Umeå universitet, Uppsala universitet och Södertörns högskola. Kurser i jiddisch gavs endast vid Lunds universitet.

2026 ökade både antalet sökande och antalet antagna jämfört med 2025, med 29 procent respektive 36 procent.

Könsfördelningen mellan de antagna var jämn. Det var ungefär lika många antagna i gruppen 34 år och yngre som i gruppen 35 år och äldre.

Det fanns ytterligare en utbildning när anmälan öppnade, men den ställdes in innan sista ansökningsdag. Utbildningen är därför inte med i tabellen.

**Tabell 1: Utbildningar i jiddisch och judaistik, sökande sista anmälningsdag samt antagna andra urvalet, 2022-2026.**

| Judaistik, jiddisch | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 |
|---|---|---|---|---|---|
| **Antal utbildningar** | **37** | **36** | **38** | **54** | **62** |
| - grundnivå | 28 | 30 | 33 | 43 | 48 |
| - avancerad nivå | 9 | 6 | 5 | 11 | 14 |
| - 7,5 högskolepoäng | 22 | 20 | 21 | 22 | 31 |
| - 15 högskolepoäng | 14 | 14 | 14 | 28 | 27 |
| - 30 högskolepoäng | 1 | 2 | 3 | 4 | 3 |
| - program | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| **Antal sökande sista anmälningsdag** | **654** | **626** | **589** | **660** | **853** |
| **Antal antagna andra urvalet** | **261** | **252** | **241** | **261** | **357** |
| - kvinnor | 117 | 134 | 141 | 141 | 200 |
| - män | 144 | 118 | 100 | 120 | 157 |
| - upp till 34 år | 113 | 114 | 101 | 94 | 162 |
| - 35 år och äldre | 148 | 138 | 140 | 167 | 195 |

# Meänkieli och tornedalsk kultur

2026 var utbildningsutbudet inom meänkieli och tornedalsk kultur likadant som under 2025, men antalet sökande och antagna ökade något. Alla utbildningar gavs vid Umeå universitet.

En av utbildningarna som gavs under året var *Meänkieli A, Textläsning, kultur och skriftlig kommunikation* 15 högskolepoäng (hp), och behandlade således också kultur.

En majoritet av de antagna, 82 procent, var kvinnor. De flesta antagna, 66 procent, var 35 år och äldre.

**Tabell 2: Antalet utbildningar i meänkieli och tornedalsk kultur, sökande sista anmälningsdag samt antagna andra urvalet, 2022-2026.**

| Meänkieli | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 |
|---|---|---|---|---|---|
| **Antal utbildningar** | 4 | 4 | 5 | 5 | 5 |
| - grundnivå | 4 | 4 | 5 | 5 | 5 |
| - avancerad nivå | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| - 7,5 högskolepoäng | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 |
| - 15 högskolepoäng | 2 | 2 | 3 | 3 | 3 |
| - 30 högskolepoäng | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| - program | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| **Antal sökande sista anmälningsdag** | **135** | **147** | **167** | **172** | **211** |
| **Antal antagna andra urvalet** | **123** | **122** | **56** | **111** | **132** |
| - kvinnor | 94 | 98 | 45 | 90 | 108 |
| - män | 29 | 24 | 11 | 21 | 24 |
| - upp till 34 år | 48 | 48 | 9 | 43 | 45 |
| - 35 år och äldre | 75 | 74 | 47 | 68 | 87 |

# Romani chib och romsk kultur

Under 2025 startade det första programmet kopplat till den romska minoriteten, *Förskollärarutbildning med interkulturell profil, inriktning nationella minoriteter och romani chib*. Under 2026 gavs detta program även på distans. Alla utbildningar i romani chib och romsk kultur gavs vid Södertörns högskola.

2026 mer än fördubblades antalet sökande jämfört med 2025, och antalet antagna ökade med mer än 50 procent.

Majoriteten av de antagna, 72 procent, var kvinnor. Det var något fler antagna i gruppen 35 år och äldre, 58 procent.

**Tabell 3: Utbildningar i romani chib och romsk kultur, sökande sista anmälningsdag samt antagna andra urvalet, 2022-2026**

| Romsk kultur, romani chib | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 |
|---|---|---|---|---|---|
| **Antal utbildningar** | 10 | 9 | 8 | 4 | 8 |
| - grundnivå | 10 | 9 | 8 | 4 | 8 |
| - avancerad nivå | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| - 7,5 högskolepoäng | 10 | 9 | 8 | 3 | 6 |
| - 15 högskolepoäng | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| - 30 högskolepoäng | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| - program | 0 | 0 | 0 | 1 | 2 |
| **Antal sökande sista anmälningsdag** | **157** | **107** | **100** | **86** | **184** |
| **Antal antagna andra urvalet** | **127** | **48** | **50** | **45** | **69** |
| - kvinnor | 89 | 33 | 36 | 31 | 50 |
| - män | 38 | 15 | 14 | 14 | 19 |
| - upp till 34 år | 75 | 30 | 26 | 29 | 29 |
| - 35 år och äldre | 52 | 18 | 24 | 16 | 40 |

# Samiska och samisk kultur

2026 ökade antalet sökande inom samiska och samisk kultur jämfört med 2025, men antalet antagna minskade emellertid. Utbildningarna gavs vid Umeå universitet, Uppsala universitet, Mittuniversitetet och Stockholms universitet. Sydsamiska gavs vid Mittuniversitetet, Umeå universitet och Uppsala universitet. Nordsamiska gavs vid Uppsala universitet och Umeå universitet. Lulesamiska gavs vid Umeå universitet. I utbildningsutbudet fanns också utbildningar kopplade till samisk religion, same- och urfolkshälsa, samt utbildningar kopplade till kultur, samhälle och historia.

Majoriteten av de antagna, 79 procent, var kvinnor. Det var lika många antagna i gruppen 34 år och yngre som i gruppen 35 år och äldre.

Det fanns ytterligare tre utbildningar när anmälan öppnade, men dessa ställdes in innan sista ansökningsdag. Utbildningarna är därför inte med i tabellen.

**Tabell 4: Utbildningar i samiska och samisk kultur, sökande sista anmälningsdag samt antagna andra urvalet, 2022-2026**

| Samisk kultur, samiska | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 |
|---|---|---|---|---|---|
| **Antal utbildningar** | 30 | 27 | 29 | 30 | 27 |
| - grundnivå | 25 | 24 | 25 | 25 | 23 |
| - avancerad nivå | 5 | 3 | 4 | 5 | 4 |
| - 7,5 högskolepoäng | 14 | 11 | 13 | 11 | 13 |
| - 15 högskolepoäng | 9 | 11 | 10 | 14 | 10 |
| - 30 högskolepoäng | 7 | 5 | 6 | 5 | 4 |
| - Program | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| **Antal sökande sista anmälningsdag** | **900** | **894** | **839** | **848** | **993** |
| **Antal antagna andra urvalet** | **464** | **497** | **512** | **528** | **516** |
| - kvinnor | 353 | 390 | 377 | 400 | 410 |
| - män | 111 | 107 | 135 | 128 | 106 |
| - upp till 34 år | 205 | 232 | 237 | 221 | 248 |
| - 35 år och äldre | 259 | 265 | 275 | 307 | 268 |

# Finska och sverigefinsk kultur

2026 ökade antalet sökande inom finska och sverigefinsk kultur jämfört med 2025, trots att antalet utbildningar att söka var färre. Det minskade antalet utbildningar kan förklara att antalet antagna minskade i jämförelse med 2025. Utbildningarna gavs vid Stockholms universitet, Uppsala universitet och Umeå universitet. Bland de antagna var 67 procent kvinnor. Grupperna 34 år och yngre och samt 35 år och äldre var ungefär lika stora.

**Tabell 5: Utbildningar i finska och finsk kultur, sökande sista anmälningsdag samt antagna andra urvalet, 2022-2026**

| Sverigefinsk kultur, finska | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 |
|---|---|---|---|---|---|
| **Antal utbildningar** | 67 | 63 | 58 | 59 | 55 |
| - grundnivå | 56 | 51 | 45 | 43 | 43 |
| - avancerad nivå | 11 | 12 | 13 | 16 | 12 |
| - 7,5 högskolepoäng | 18 | 14 | 15 | 16 | 14 |
| - 15 högskolepoäng | 30 | 28 | 26 | 23 | 22 |
| - 30 högskolepoäng | 16 | 18 | 15 | 17 | 16 |
| - program | 3 | 3 | 2 | 3 | 3 |
| **Antal sökande sista anmälningsdag** | **1952** | **1761** | **1680** | **1833** | **1921** |
| **Antal antagna andra urvalet** | **965** | **982** | **850** | **865** | **731** |
| - kvinnor | 695 | 640 | 579 | 581 | 487 |
| - män | 270 | 342 | 271 | 284 | 244 |
| - upp till 34 år | 553 | 544 | 421 | 460 | 375 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| - 35 år och äldre | 412 | 438 | 429 | 405 | 356 |

# Övergripande om nationella minoriteter

Vissa av utbildningarna behandlar tre av minoriteterna, som *Antiziganism i jämförelse med afrofobi, antisemitism, islamofobi och antisamisk rasism* vid Södertörn högskola. Kursen *Nationella minoriteter i Sverige med särskilt fokus på samer, tornedalingar och sverigefinnar* gavs vid Umeå universitet.

Bland utbudet kunde man också hitta två utbildningar med särskilt fokus på skola och utbildning: *Nationella minoriteter i förskola och skola* som gavs vid Södertörn högskola och *Sveriges nationella minoriteter – språk, kultur och identitet* vid Högskolan Dalarna, med fokus på språkplanering och utbildning i minoritetsspråkssammanhang.

Förskollärarutbildning med interkulturell profil, inriktning nationella minoriteter och romani chib har räknats med under romani chib och romsk kultur.

2026 var det var ingen större förändring i antalet sökande och antalet antagna, trots att det gavs fler utbildningar än året innan. Det var kurser på avancerad nivå som tillkom i utbudet. Bland de antagna var 74 procent kvinnor. Gruppen 35 år och äldre var något större än gruppen 34 år och yngre.

**Tabell 6: Utbildningar om de nationella minoriteterna, sökande sista anmälningsdag samt antagna andra urvalet, 2022-2026**

| Nationella minoriteter | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 |
|---|---|---|---|---|---|
| **Antal utbildningar** | 10 | 10 | 9 | 5 | 8 |
| - grundnivå | 9 | 10 | 8 | 5 | 5 |
| - avancerad nivå | 1 | 0 | 1 | 0 | 3 |
| - 7,5 högskolepoäng | 10 | 10 | 7 | 3 | 7 |
| - 15 högskolepoäng | 0 | 0 | 2 | 2 | 1 |
| - 30 högskolepoäng | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| - program | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| **Antal sökande sista anmälningsdag** | **382** | **323** | **255** | **262** | **255** |
| **Antagna andra urvalet** | **235** | **223** | **116** | **126** | **127** |
| - kvinnor | 171 | 174 | 84 | 96 | 94 |
| - män | 64 | 49 | 32 | 30 | 33 |
| - Upp till 34 år | 123 | 126 | 53 | 69 | 49 |
| - 35 år och äldre | 112 | 97 | 63 | 57 | 78 |

# Slutsatser

Det verkar finnas ett ökat intresse för utbildningar i nationella minoritetsspråk och -kulturer, då antalet sökande till utbildningar inom alla minoritetsspråk och -kulturer har ökat under 2026 jämfört med 2025. En fortsatt ökad efterfrågan kan leda till att dimensioneringen av utbildningsutbudet behöver ses över. När fler söker utbildningar i minoritetsspråk ökar underlaget för kurser, lärarutbildningar och forskning. Detta kan bidra till att lärosäten kan upprätthålla och utveckla utbildningsutbudet. UHR har tidigare lyft behovet av sammanhängande utbildningskedjor för alla nationella minoritetsspråk.[6] Det ligger också i linje med Europarådets rekommendationer.[7] Det innebär att erbjuda utbildningar på både grund- och avancerad nivå och erbjuda såväl distans- som campusförlagda utbildningar. Resultaten i denna rapport visar att det fortfarande finns utmaningar. För vissa nationella minoritetsspråk saknas utbildningar på avancerad nivå, och för vissa språk saknas möjligheten att utbilda sig till modersmålslärare utan tidigare språkkunskaper. Det tyder på att behovet av fortsatta insatser för att stärka utbildningskedjorna kvarstår. Trots dessa utmaningar tyder den ökade efterfrågan på att intresset för utbildningar i nationella minoritetsspråk och -kulturer stärks. Det kan på sikt bidra till bättre förutsättningar för ett bredare och mer sammanhållet utbildningsutbud.

Att en majoritet av utbildningarna ges på distans möjliggör att fler kan läsa utbildningarna oavsett var de är bosatta och ger de som studerar större flexibilitet att kunna kombinera studierna med andra sysselsättningar.

En majoritet av de antagna är kvinnor, vilket är i linje med hur könsfördelningen ser ut inom högre utbildning generellt. Det blir en extra utmaning ur ett revitaliseringsperspektiv att inte kvinnor och män i samma utsträckning studerar nationella minoritetsspråk.

Det är ungefär hälften av de antagna som är 35 år och äldre. Arbetet med att revitalisera de nationella minoritetsspråken handlar inte bara om nya talare bland barn och unga, utan också om att stärka hela den språkliga gemenskapen. Många nationella minoritetsspråk har drabbats av språkbrott, där en generation inte fick möjlighet att lära sig språket. När äldre återtar eller utvecklar sina språkkunskaper kan de använda språket i konversation med barn, barnbarn och andra yngre personer. Det stärker överföringen mellan generationer.

[6] Universitets- och högskolerådet. (2023). *Högskolestudier ur ett nationellt minoritetsperspektiv*. Rapport 2023:4

[7] Europarådet (2024), *Recommendation of the Committee of Ministers on the application of the European Charter for Regional or Minority Languages by Sweden*, CM(2024)60.

# Om statistiken

Statistiken baseras på data som finns i UHR:s statistikdatabas ASTA och som förts över från antagningssystemet. I sammanställningen ingår utbildningar som återfinns i de nationella antagningsomgångarna till; vårterminen 2026, sommarterminen 2026 och höstterminen 2026. Från 2025 och framåt ingår även sommarterminen i statistiken, detta har inte justerats i siffrorna för tidigare år. Utbildningar har inte viktats efter omfattning, utan har räknats som en utbildning oavsett om det är ett program eller en kortare kurs. I tabellerna anges det emellertid hur många av utbildningarna som är 7,5 högskolepoäng, 15 högskolepoäng, 30 högskolepoäng samt program.

Med sista anmälningsdag avses den dag anmälan till högre studier ska vara inlämnad för att räknas som inlämnad i tid. För att få delta i andra urvalet måste både den som antagits och blivit reservplacerad i det första urvalet svara ja för att behålla sin plats.

Utbildningar som inkluderar tre eller fler minoriteter har räknats med i statistiken gällande de nationella minoriteterna generellt. Antal anmälningar inkluderar alla anmälningar som kommit in före sista anmälningsdag. Antagna är antalet antagna vid andra urvalet.

Sökord som har använts

Judar: "judisk", "jiddis", "judaistik"

Romer: "romsk", "romer", "romani"

Samer: "samisk, "same"

Sverigefinnar: "finsk", "finland"

Tornedalingar: "meän", "tornedal"

Övrigt: "minoritet"

Universitets- och högskolerådet

# Utbildning, utbyte och utveckling – för alla som vill vidare

**UHR är en myndighet som skapar förutsättningar för att möta behovet av kompetens, nu och i framtiden.**

Vi främjar det livslånga lärandet och öppnar dörrar till utbildning, karriär och arbetsliv både i Sverige och internationellt. Vi gör det också enklare att hitta, välja och anmäla sig till en utbildning så att alla som vill vidare får möjlighet att hitta sin plats.

För att lyckas förvaltar och utvecklar vi digitala plattformar och tjänster i samverkan med utbildningssektorn. Vi bidrar även med insikter och rekommendationer som stärker Sverige som kunskapsnation.